

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017/20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
4 december 2001	BVE/FCenI/2001/50		19 december
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vragen van het lid Lambrechts (D66) over de behoefte-raming			

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid
Lambrechts van uw Kamer inzake de behoefte-raming voor het
onderwijs.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief
met kenmerk 2010203140

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Lambrechts van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 3 december 2001, kenmerk 2010203140)

1. Is het waar dat de rapportage 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2006' van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt dit jaar is verschenen zonder statistische bijlage, waarin de behoefteramingen en de tekorten voor de verschillende onderwijssectoren zijn opgenomen?

Ja, dat is waar. Het betreft een bredere rapportage dan alleen de behoefteramingen voor het onderwijs.

In de ROA-rapportage gaat het om opleidingen en arbeidsmarkt in het algemeen. Het betreft 127 beroepsgroepen en 104 opleidingstypen. Voor de arbeidsmarkttramingen voor de sector onderwijs gebruik ik meer gedetailleerde en anderssoortige gegevens. De meest recente ramingsgegevens zijn aan de kamer gerapporteerd in de nota Werken in het Onderwijs (nota WIO aangeboden bij brief van 12 september; AB/2001/36775).

2. Is het waar dat deze gegevens voortaan verschijnen in een aparte bijlage waarvoor € 1134,45 exclusief BTW per studierichting betaald moet worden en dat voor een totaaloverzicht voor de pedagogische beroepen zeven tabellen nodig zijn? Waren deze gegevens tot nu toe steeds gratis beschikbaar?

Voor een tabel per beroepsgroep wordt € 1134,45 exclusief BTW in rekening gebracht. In deze tabel is informatie opgenomen over de persoonskenmerken van de werkenden, de functiekenmerken, de substitutiemogelijkheden op de arbeidsmarkt, de conjunctuurgevoeligheid van de werkgelegenheid en de voor de periode 2001-2006 verwachte arbeidsmarktontwikkelingen. Hierbij wordt aanvullende informatie gegeven over de verwachte knelpunten in de personeelsvoorziening. Een tabel betreft een bewerking van de gegevens uit de statistische bijlage. Voor een totaal overzicht over de pedagogische beroepen is een aantal tabellen nodig. Voorheen was de informatie in deze vorm niet beschikbaar. Een deel van de gegevens was beschikbaar via de statistische bijlage. Voor bewerkingen van deze gegevens door het ROA diende echter, evenals dit jaar, separaat betaald te worden.

3. Moet voortaan iedereen voor deze cijfers betalen, ook uw ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen?

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

subsidieert het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt te behoeve van het uitvoeren van het Project Onderwijs-Arbeidsmarkt en 'betaalt' op deze wijze voor de cijfers.

4. Bent u betrokken geweest bij de besluitvorming om deze bijlage met relevante gegevens niet meer gratis beschikbaar te stellen of bent u hiervan op de hoogte gesteld?

Ja, ik ben betrokken geweest bij de besluitvorming. De financiers van het project hebben hier voor gekozen omdat een aantal financiers de afgelopen jaren zich terug trok uit het Project Onderwijs-Arbeidsmarkt. Reden voor hen was dat zij door aanschaf van de bijlage veel goedkoper over de informatie konden beschikken. De financiers zijn van mening dat de lasten voor dit project in redelijkheid moeten worden verdeeld over degenen die veel gebruik maken van de gegevens die uit dit onderzoek voortvloeien. Daartoe zijn de afgelopen maanden ook diverse acties in gang gezet, onder meer door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeid. Deze acties hebben echter nog niet tot een concreet resultaat geleid. Thans worden de lasten op steeds minder financiers afgewenteld. Dat vind ik een ongezonde situatie.

5. Herinnert u zich mijn vraag naar het waarom van het ontbreken van gegevens over de ramingen van aanbod en tekorten aan leraren tijdens het algemeen overleg over het lerarenbeleid van woensdag 14 november 2001? Heeft het ontbreken van die gegevens te maken met het feit dat er veel voor betaald moet worden?

Ja, uw vraag uit het AO is mij vanzelfsprekend bekend. Het ontbreken van de gegevens heeft niet te maken met het feit dat er veel voor betaald moet worden.

De rapportages van het ROA hebben een andere fasering dan die van mij inzake de monitoring en raming van vraag en aanbod, waarvoor meer gedetailleerde en andere gegevens nodig zijn dan de gegevens van het ROA.

In de nota WIO heb ik de kamer de meest recente gegevens doen toekomen (zie antwoord vraag 1). Daarnaast heb ik de kamer onlangs gerapporteerd over de globale vacaturesituatie aan het begin van het schooljaar 2001/2002 (AB/BAP/2001/44383). Begin 2002 zal ik de kamer meer uitgebreid informeren over de vacatureproblematiek in het lopende schooljaar (PO, VO en BVE; tussenrapportage arbeidsmarktbarometer 2001 - 2002 van het onderzoeksbureau Regioplan). Een nieuwe arbeidsmarkttraming voor het onderwijs heb ik de kamer toegezegd in het komend voorjaar.

6. Beschikt u inmiddels over de behoeftenramingen voor het onderwijs? En zo ja, bent u bereid deze cijfers alsnog aan

ons ter beschikking te stellen?

Als medefinancier van het POA beschik ik inmiddels over de onderzoeksresultaten van het ROA-rapport (bijlage). De resultaten van dit onderzoek corresponderen met de door mij eerder aan de kamer toegestuurde arbeidsmarktrapportages. Als bijlage zend ik u een samenvatting van de ROA-gegevens. Zoals aangegeven in de beantwoording van de vragen 1 en 5, zijn de meest recente arbeidsmarktgegevens opgenomen in de onlangs toegezonden nota WIO. Een bijstelling van die behoeftenraming vindt plaats in de arbeidsmarktraming onderwijs van komend voorjaar. Deze arbeidsmarktraming is breder dan alleen een nieuwe behoefte-raming (die op zichzelf vrij constant is in de opeenvolgende ramingen), maar betreft tevens een raming van de confrontatie van vraag en aanbod uit diverse wervingsbronnen en geeft aldus inzicht in de onderwijsarbeidsmarkt.

7. Is het waar dat het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt volledig bekostigd wordt uit publieke middelen?

Nee, dat is niet waar. Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt is een onderzoeksinstituut verbonden aan de Universiteit Maastricht dat voor verschillende opdrachtgevers, binnen en buiten de publieke sector, opdrachten uitvoert.

8. Zo ja, hoe beoordeelt u deze gang van zaken waarbij een met publieke middelen gefinancierde instelling deze gegevens met een groot en algemeen belang niet vrij toegankelijk stelt?

Niet van toepassing.

9. Bent u bereid voortaan aan de opdracht van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt tot het in beeld brengen van aanbod en tekorten de eis te verbinden dat deze gegevens openbaar en voor eenieder vrij toegankelijk moeten zijn?

Ik wil opnieuw met het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt in overleg nagaan of wij de financieringsbasis voor dit onderzoek zodanig kunnen verbreden dat degenen die gebruik maken van de resultaten dit onderzoek ook mede financieren. Hierdoor wordt voorkomen dat de totale kosten van dit onderzoek worden afgewenteld op een beperkte groep financiers, terwijl ook derden van het onderzoek meeprofitieren.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
Zoetermeer, december 2001

Bijlage

Uit de gegevens van het ROA blijkt dat de uitbreidingsvraag als percentage van de werkgelegenheid in de periode 2001-2006 voor pedagogische beroepen 4% bedraagt. Jaarlijks stijgt de werkgelegenheid gemiddeld met 0,7%. In totaal zijn 13.500 werknemers nodig. De vervangingsvraag bedraagt 21% van de werkgelegenheid, ofwel gemiddeld jaarlijks 3,9%. Als gevolg van de vervangingsvraag zijn nog 77.400 werknemers nodig. De totale vraag naar nieuwkomers op de arbeidsmarkt wordt weergegeven door de baanopeningen. Dit zijn de vrijkomende banen per beroepsgroep of opleidingstype die beschikbaar zijn voor nieuwkomers. De verwachte baanopeningen voor de pedagogische beroepen bedragen 4,9% gemiddeld op jaarbasis. Voor de pedagogische beroepen geldt dat de vervangingsvraag het aantal baanopeningen voor een groot deel bepaalt. Dit wordt vooral veroorzaakt door de relatief hoge leeftijd van de docenten. Als gevolg van baanopeningen zijn 97.800 werknemers nodig, in totaal 27% van de werkgelegenheid. Door de hoge vervangingsvraag en de lage arbeidsmarktinstroom van schoolverlaters met een geschikte opleidingsachtergrond voor deze beroepen zijn de toekomstige knelpunten in de personeelsvoorziening zeer groot.

(Bron: De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2006, hoofdstuk 2 en paragraaf 3.3)